

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 29

15. července 2007

Cena: 6 Kč

ŽIVOT A DÍLO MISTRA JANA HUSA PŘIPOMNĚLA NAŠE CÍRKEV V BETLÉMSKÉ KAPLI

Ve zcela zaplněné Betlémské kapli si 6. července připomněli věřící naší církve život a dílo Mistra Jana Husa při příležitosti 592. výročí jeho mučednické smrti. Liturgii střídavě vedli bratři biskupové - brněnský ThDr. Petr Šandera, královéhradecký Štěpán Klásek a slovenský ThDr. Jan Hradil - a bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta, který posloužil kázáním na text Matoušova evangelia (Mt 5,17-19), kdy mj. uvedl: „Jestliže si položíme otázku, co bylo zdrojem Husovy víry a přesvědčení, pak docházíme k jednoznačné odpovědi. Je to Bible. Český reformátor mistr Jan Hus drží v ruce knihu – Písmo svaté. To je často vyjádřeno v dílech umělců – sochařů i malířů. Tím je znázorněno, kde je zdroj duchovních a mravních hodnot, které určovaly celý Husův život. Jan Hus byl přesvědčen, že všechna pravda je obsažena v Písmu.“ (Text přineseme v některém z příštích čísel Českého zápasu.) Přímluvné modlitby pronesli hosté z ekumeny v čele s místopředsedou Ekumenické rady církví a biskupem Starokatolické církve Dušanem Hejbalem. Bohoslužeb se zúčastnili i ministr kultury Václav Jehlička, velvyslanec Slovenské republiky Ladislav Ballek, finský velvyslanec Jorma Inki a expremiér ing. Jiří Paroubek, který stejně jako ministr kultury v závěru oslovil shromáždění připomínkou osobnosti Mistra Jana Husa. Ústřední radu naší církve reprezentoval její místopředseda ing. Karel Rauš. Shromáždění oslovil i prezident spřátelené Anhaltské církve Helge Klassohn, který mj. uvedl: „Evangelickou zemskou církev v Anhaltu, jednu z 23 členských církví evangelické církve v Německu a Církve

československou husitskou spojuje od 28. října 1994 partnerská smlouva, na jejímž základě jsme již mohli mnohé postavit a prožít. Chceme i nadále pokračovat ve výměně informací a vzájemné poradě a posílit spolupráci ve vzájemném křesťanském svědectví, v modlitbě a pomoci lidem v nouzi. Chceme pěstovat teologický rozhovor mezi oběma našimi církvemi, dále rozšiřovat spojení mezi mladými lidmi, muži a ženami, a intenzivně spolupracovat ve společenství Evangelických církví v Evropě na bázi Leuenberské koncordie... Naše Evangelická církev v Anhaltu leží ve východní části Německa na území bývalé NDR. S velkou vděčností vzpomínáme na dobré vztahy, které nás již dávno před převratem v r. 1989 s Církví československou husitskou spojovaly. Mnoho členů našich náboženských obcí do tehdejšího Československa jezdilo a byli vděční, s jakou vstřícností byli přijímáni a s jak velkým svědectvím z historie vaší země, která je tak úzce spjata s křesťanstvím, se setkali... Vaše církve je založena na učení a díle Mistra Jana Husa, naše na myšlenkách a svědectví víry Martina Luthera a Filipa Melanctona. Tyto hodnoty našich tradic budeme uplatňovat v nyní sjednocené Evropě. Jako křesťané je budeme žít a dosvědčovat, aby svoboda a smíření nebyly pouhým překrásným pojmem evropských duchovních dějin, nýbrž aby i nadále zůstaly pro lidi v Evropě tématem.“

Letošní sbírka, jejíž výtěžek činil téměř 13 tisíc korun, je určena pro diakonické zařízení Domeček v Trhových Svinech.

(red)

Úvodní část liturgie vedl v Betlémské kapli brněnský biskup ThDr. Petr Šandera

TRADIČNÍ POUŤ NA SÁZAVU OPĚT NEZKLAMALA

Již posedmé se mnoho členů a příznivců naší církve vypravilo na Sázavu, kde pro ně v sobotu 30. června byl připraven bohatý program. Pout' byla jako vždy zahájena v sázavském Sboru opata Prokopa, kde poutníky přivítal bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta a starosta města Sázava Petr Šibrava. Poté se průvod poutníků vydal k Sázavskému klášteru, v jehož Severní zahradě se konala bohoslužba. Vedl ji a kázáním posloužil bratr patriarcha, při vedení liturgie se s ním střídali sestra vikářka Růžena Adamová a bratr farář Zdeněk Kovalčík. Přímluvné modlitby si připravili místní duchovní sestra Olga Rajnošková a bratr Jan Hlavsa, který rovněž přispěl krásným zpěvem během vysluhování svátosti večere Páně.

Po bohoslužbách se především děti přesunuly do Rajskeho dvora kláštera, kde na ně již čekalo loutkové divadlo "Forman and Herodes". Milan Forman a Simona Cmíralová za použití několika knížek a jednoduchých loutek vedou děti i dospělé k tomu, aby si spolu více "četli, povídali a hráli". Děti si mohly samy vyzkoušet, jaké to je vodit loutky, propůjčit jim svůj hlas nebo číst pohádkový příběh, to vše před publikem. To ovšem nebyl jediný program pro děti. Jako již loni bylo pro ně připraveno mnoho her a soutěží, tentokrát, jak již název "Přinesli nám hlaholici" napovídá, zaměřených na věrozvěsty Cyrila a Metoděje. Odpoledne si účastníci poutě mohli prohlédnout výstavu Diakonie ČČSH v ČR, kterou otevřela její ředitelka

Mgr. Hedvika Zimmermannová. Při této příležitosti bylo připraveno vystoupení Církevní husitské ZUŠ Harmonie pod vedením jejího ředitele Mgr. Marka Vávry a ThDr. Lenky Vávrové. Kulturním vyvrcholením poutě byla nesporně koncertní komorní verze scénického oratoria Richarda Pachmana a Dity Hořínkové Mistr Jan Hus. Mluvené slovo, úryvky z Husových dopisů a dalších textů byly prokládány působivými písněmi. Ve zkratce jsme s Husem prošli celým jeho životem – od narození a seznámení se s jeho milující a hluboce věřící matkou, až po jeho smrt na kostnické hranici. Pro tuto příležitost velmi vhodně zvolené představení v nás zanechalo hluboký dojem. Tím ovšem pout' ještě nekončila. V Rajskeho dvoře vystoupil ještě komorní sbor Chorus angelicus z Kostelce nad Černými lesy a závěr tradičně patřil kontemplaci a modlitbě pod vedením sestry Olgy Rajnoškové a Františka, kněze Římskokatolické církve na Sázavě. Mám ráda poutě na Sázavu mimo jiné také proto, že jsou určeny skutečně pro celé rodiny, každý si z bohatého programu může vybrat něco pro sebe a v případě, že už je toho na vás moc, můžete se projít krásnou přírodou kolem řeky Sázavy. Letos nám přálo i počasí, až na dvě tři malé přeháňky, které se navíc vyhnuly hlavním částem programu, svítilo sluníčko. Děkuji všem organizátorům a dobrovolným pomocníkům za nelehkou přípravu a hladký průběh programu a Hospodinu za to, že byl během pouti s námi.

VZÁCNÁ NÁVŠTEVA V BRATISLAVĚ

V neděli dne 24. 6. 2007 sme mali v Bratislave bohoslužby, ktoré odslúžili: kázeň – biskup Jan Hradil, - spoluliturgovali naši farári: Ján Lauko, Jiří Vohryzka, Rastislav Mišura a Milan Graus.

V kázni bola položená otázka, aká má byť vláda z Božej vôle. Súčasne bolo pripomenuté, že môže byť aj vláda z Božieho dopustenia.

Prítomným veriacim bolo milé, že bohoslužieb v Bratislave sa zúčastnil bývalý premiér Českej republiky a dnešný predseda strany a poslanec ing. Paroubek, člen našej cirkvi. Bolo čarovné, keď nás oslovoval "brat" a "sestra". Uvedomili sme si, že do Bratislavy prišiel preto, aby sa zúčastnil bohoslužieb.

Našich bohoslužieb sa v tú nedelu zúčastnil aj riaditeľ cirkevného odboru na Ministerstve kultúry SR JUDr. Ján Juran.

Pán Paroubek prehovoril k našim príslušníkom cirkvi so záujmom o dianie v Bratislave. Po bohoslužbách s nami ešte viac ako hodinu posedel u plného stolu nielen jedla ale aj vtipných spomienok. Boli sme milo prekvapení jeho záujmom o stavbu nového kostola v Bratislave.

A tak sa o svoju radosť delíme aj s vami.

DR Bratislava

Jana Krajčírková

Mosty

Už patnáct let vychází v Bratislavě časopis s případným názvem Mosty a s podtitulem Československý dvojtyždeník. Založil jej dnes už zemřelý Vlado Čech, který byl Slovák, jménem patřil k Čechům a bydlel řadu let na Moravě. Čtrnáctideník se vskutku snaží svým bohatým obsahem budovat mosty nejen mezi Slováky a Čechy, ale i k dalším národům.

Na celkem šestnácti stranách jsou vždy bystré úvodníky a fejetony, rozhovor dvou osobností s přitažlivými nadpisy jako např. Kultura se nedá nahradit policejním dozorem, Ak chceme přežít, bez lásky a spravodlivosti to nepojde. Nechybí články s palčivou tematikou (Edvard Beneš a pravda na jeho straně, Demokratický svět potřebuje představu demokratického Boha, Prosíme stručně a pravdivo).

Na čtyřech stranách najde čtenář komentáře k událostem na Slovensku, v Česku, Polsku a Maďarsku a krátké zprávy z těchto zemí. V Mostech si můžeme přečíst také dobré reportáže, recenze knih, filmů, divadel a TV pořadů a dopisy čtenářů. Svě místo má i humor. Na tvorbě se podílejí většinou slovenští a čeští autoři.

Kdo odmítá bulvární tisk a hledá dobrý časopis, objeví v Mostech množství podnětů k přemýšlení a potěší se i ze setkání se slovenštinou, kterou posledních sedmnáct let mnozí z nás velmi postrádáme.

(ZS)

Z kazatelského plánu

7. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Posílám vás

Číselný údaj o rozeslání sedmdesáti učedníků je údajem symbolickým. Vztahuje se k Ex 24,1-9 a Nu 11,16-17. V biblické době se totiž soudilo, že lidstvo se skládá ze sedmdesáti národů. Křesťané jsou tedy "nový Izrael", vysvobození z područí hříchu. Evangelium je poselstvím pro celý svět. Hlasatelé evangelia mají být nezištní a nepřipoutaní ke světským zájmům, stateční v nesnázích, plně soustředění na své poslání. Jsou přece posly nejvyššího Krále. O svém Pánu mají svědčit slovy i skutky všem, kdo jsou ochotní jejich svědectví přijmout. Pokud se jejich poslání setká se zdarem, nemají si Kristovi svědkové přičítat vlastní zásluhy. Mají věrně sloužit a doufat, že je pro ně uchystána odměna v nebesích. Sotva lze vymyslet nějaké lepší instrukce nejen pro misionáře, nýbrž pro každého křesťana. Všichni jsme přece svědky svého Pána a jeho posly k bližním.

Vstup: 2 Kr 5,9-17 (Iz 66,10-14)

Tužby:

2. Abychom v moci Ducha svatého dovedli slovy i životem vydávat svědectví o Ježíši Kristu, Spasiteli všech lidí...
3. Aby celý svět poznal v Pánu Ježíši jedinou možnost záchrany a přijal ji vděčně i radostně...

Epištola: Ga 6,1-16

Evangelium: L 10,1-20

K obětování: Mk 16,15-16

K požehnání: Jr 10,3-12 (2 K 4,1-6)

Modlitba:

Hospodine, který vládneš mocně celému lidstvu, rač provázet svou ochranou a svým požehnáním všechny upřímné hlasatele Kristova evangelia. Dej jim dostatek síly svědčit o tvém nejmilejším Synu věrohodně a působivě slovem i životem. Uděl mír a snášenlivost všem národům, aby mohly v jednomyslnosti vzývat tvé jméno, žít v poslušnosti tvé vůle jako dobří tvoji služebníci a těšit se z toho. Prosíme, sjednocuj Kristovu církev ve víře, lásce a naději, aby nebyla světu pohoršením, ale světlem na cestě k tobě.

Vhodné písně: 9, 163, 182, 330, 335

HUSOVA PAMÁTKA VE SVĚTLE VÍRY V JEŽÍŠE KRISTA

Už 592 let uplynulo od vykonání rozhodnutí církevního sněmu v Kostnici, jímž byl násilně zbaven života Mistr Jan Hus. Ti, kdo rozhodli o jeho upálení na hranici, byli přesvědčeni, že tak ochraňují církev a víru. Tehdy jistě nepředpokládali, co svým rozhodnutím způsobí a jaké síly uvedou v pohyb. Je téměř pravidlem, že člověk umí své rozhodnutí odůvodnit i tehdy, když se věci začnou ubírat zcela jinou cestou, než se původně předpokládalo a očekávalo. Odůvodnění pro Husovo upálení měli i aktéři kostnického sněmu. O svém počínání byli přesvědčeni stejně tak jako členové židovské velerady, když se rozhodli proti Ježíšovi z Nazareta a vyslovili se pro jeho ukřižování.

Pokud je možno srovnávat Husa, člověka vírou v Krista ospravedlněného, s Ježíšem Nazaretským, Synem Božím, pak snad v tom, že oba byli lidmi ohroženými na životě ze strany svých souvěrců, oběma byl život vzat násilným způsobem, a to pro slovo, které hlásali.

Ježíš z Nazareta tím, co říkal, i tím, jak jednal a žil, bez ustání naplňoval vůli svého nebeského Otce. Byl ho bezvýhradně poslušen. Přesto nenalezl porozumění ani pochopení u těch, ke kterým byl přednostně Bohem poslán. Oni si totiž Boha a jeho slovo představovali jinak, a proto je i jinak chápali a interpretovali.

Nad Písmem

VYSLÁNÍ SEDMDESÁTI

Číselný údaj o rozeslání sedmdesáti učedníků je údajem symbolickým. Sedmdesát v té době známých národů země je symbolem jednoty lidského rodu. Evangelista Lukáš chce ukázat, že zvěst o Božím království je určena celému světu. Ti, kdo se mají s učedníky setkat, si především musí uvědomit jedno: jestliže jsou tito prostí mužové vybaveni takovými schopnostmi a mají od svého Mistra propůjčenou podivuhodnou moc, jaký asi musí být jejich Mistr sám?

Učedníci jako první tedy připravují cestu svému Pánu, připravují cestu k lidským srdcím. Přivádějí člověka ke dveřím víry, které zvnitřku otevírá on sám. Ježíš vysílá sedmdesát učedníků a upozorňuje je: „Zeň je mnohá, dělníků málo... Jděte! Hle, posílám vás jako ovce mezi vlky“ (L 10,2-3). Hlasatelé evangelia to ve světě nikdy neměli lehké. Svět totiž nechce slyšet zvěst o odříkání a oběti, zacpává si před ní uši. Bible nám připomíná: „mají oči, a nevidí, mají uši, a neslyší“ (Ž 115,5-6). Skutečné křesťanství nikdy nebylo a nebude jen jakousi náboženskou horlivostí, nýbrž zavazující pravdou o Bohu v Ježíši Kristu a celoživotní touhou po jeho poslušném následování. Proto je neobyčejně důležité, abychom o věcech Božích nejenom vykládali, ale také na sobě a na své církvi s veškerou pokorou a skutkem dokazovali, že s Kristem doopravdy počítáme a v jeho Duchu se snažíme jednat a nepřičítat si vlastní zásluhy. Sami faráři však na všechno nestačí a patří k nejhorším pocitům každého duchovního, nemá-li se ve své obci o koho opřít. A tak leckdy býváme v pokušení vzdát se, místo

Jan Hus jednal a mluvil veden vírou v Ježíše Krista. Vyznával svoji hříšnost a potřebu spasení Kristem. To, co jej ke Kristu přibližovalo, byla touha cele se mu vydat svým životem a být jeho věrným svědkem uprostřed světa. Paradoxně právě pro fakt, že se to při něm stávalo skutečností, narazil Hus na lidský odpor. Lidé, vůdci tehdejší církve, se s touto skutečností Husova života nedokázali vyrovnat. Proto se rozhodli obdobně jako vůdci Izraele v případě Ježíšově. Tak Ježíš zemřel na kříži a byl pohřben. Hus zemřel v plamenech kostnické hraniče a jeho popel byl rozmetán do vod Rýna. Ani po jednom z nich neměla v lidské paměti, natož pak v srdci, zůstat jakákoli vzpomínka či stopa.

Události, které následovaly, v obou případech své původce dokonale zaskočily. Ježíš, který v očích lidu byl prorok mocným slovem i skutkem před Bohem, nezůstal v moci smrti. Byl Bohem vzkříšen a o nadcházejících Letnicích mocí Ducha svatého založil svoji církev. To, co se stalo, bylo dílo Boží, dílo pokoje. Stejně můžeme říci, že ani smrtí Husovou všechno neskončilo. Naopak. Rozhořel se plamen lidské odvety a nenávisti. Zlo se začalo zmocňovat lidských srdcí a až do našeho času nese neblahé ovoce v rozdělení církve.

Lidé, kteří ukřižovali Ježíše Krista, si mysleli, že se vypořádávají se zhou-

cem víry v Hospodina a svědcem Izraele. Jejich zaslepenost jim nedovolila poznat a duchem vidět, že ten, s kým mají v Ježíši Nazaretském co do činění, je svatý Bůh, který ve své absolutní čistotě přemáhá zlo a ovocem jeho vítězství je pokoj. Když byli po Letnicích Ježíšovi nepřátelé konfrontováni se vznikem a působením prvotní církve, neváhali použít pronásledování a vraždění těch, kdo do ní patřili. Nenacházíme nikde zprávu o tom, že by první křesťané v čase pronásledování použili na svoji obranu zbraň a uchýlili se k násilí. Kristova církev přesto přežila. A to proto, že svůj život čerpá z Ducha svatého, který k ní přichází od Boha.

V této skutečnosti hledíme inspiraci pro sebe a svůj život víry. Spory a hádky o to, kdo je lepší křesťán, nevědou k ničemu dobrému. Jsou dílem toho zlého v našich srdcích. Není naší věcí strachovat se o budoucnost Kristovy církve. Podléháme-li tomu přece jen, jsme podobni apoštolu Petrovi, který se Ježíše ptá na to, co bude s jeho nejmilejším učedníkem Janem: „Pane, co bude s ním?“ Jako tehdy Petrovi, tak dnes i nám, kdo se podobně ptáme: „Pane co bude s tvou církví?“ Ježíš odpovídá: „Jestliže chci, aby tu zůstala, dokud nepřijdu, není to tvá věc. Ty mne následuj.“

Amen.

Jan Hálek

L 10,1-20

celou metodiku takového boje, je náš Komenský. Uprostřed rozpoutaných lidských vášní a hříchu, v krvavých rozporech a strážních své doby dovedl neúnavně pracovat k Boží cíti a chvále, k dobrému lidí a světu ku pokoji. Měli bychom se i po staletích dávat k němu do učení v rostoucích nebezpečnostech a ohroženích celé naší planety a života na ní. Boží království se přibližuje k lidem tím, že se člověk stává nositelem pokoje. Pán Ježíš ukazuje na cíl - osvobodit člověka od Zlého. Bitva je už vyhrána, satan je v Kristu poražen. Kristus řekl: „Viděl jsem, jak satan padá z nebe jako blesk“ (L 10,18). Církev je lid, který má podíl na tomto vybojovaném vítězství a jestliže se drží věrně svého Pána, není se čeho bát. V tom je naše naděje.

Miroslava Jarolímová

**Pane,
dej mi zaslechnout
svůj hlas
za tolikerym řečněním
hlasatelů a náborářů,
pochlebníků a štváčů,
mluvků a křiklounů,
výrobků mínění
a diktátorů.
Dej mi
z veškerého tlachání
toho hlasitého
i prázdného,
nesmyslného
a nekonečného povídání
zaslechnout
tvůj tichý
a důtklivý hlas.**

(L. Zenetti)

ZAMYŠLENÍ O JEDNÉ PŘÍRODNÍ RARITĚ A CÍRKVI

Lilie – ušlechtilá, vonná květina v mnoha barevných i tvarových podobách. Dnes ji spíše známe jako výpěstky zahradnického šlechtění, většinou z dovozu ze zahraničních skleníků. Ale tento květ planě roste a voní také v přírodě, zejména v místech člověkem nenarušených.

Konečně už Bible nám vydává svědectví, např. v milostných verších knihy Píseň písní.

Dva prsy tvé jsou jak dva koloušci, dvojčátka gazelí, která se v lilích pasou.

(Pís 4,5)

Jeho líce jsou jak balzámový záhon, schránky kořených vůní, jeho rty jsou lilie, z nichž kane tekutá myrha.

(Pís 5,13)

Šlo o tamní v Palestině planě rostoucí bílou lilii s šesti okvětními lístky, což připomíná hebrejské jméno šušán (odvozeno ze slova šest). In: Encyklopedie Bible I., s. 342, Bratislava, Gemini 1992. Liliové motivy se užívaly ve výzdobě staveb i předmětů. Ježíš krásu polních lilií srovnává se Šalomounovým šatem (Mt 6, 28-29). Také u nás můžeme nalézt skromné, ale navýsost půvabné květy, které se ukrývají v polotmavých, vlhčích zákoutích. Jedno z nich bychom mohli najít před Husovým sborem ve Studnici u Náchoda, což nabízí zapomenout na všechny nepříznivé mediální přenosy spojené s tímto místem.

Trochu se zde porozhlédněme. Na první pohled je to náboženská obec

jako každá jiná. Až na svátky to zde stále drhne s účastí na bohoslužbách. Za rok a půl tu byly provedeny mnohé opravy, které nekončí, zahrada za farou je srovnaná, zbavena hromad odpadků. Skupinka dětí na místní škole v tomto školním roce absolvovala po dlouhé době obnovenou náboženskou výuku.

To je nadějeplné stejně jako květy v průběhu června vítající léto - vzácní zástupci z čeledi liliovitých, a to lilie zlatohlavé (*Lilium martagon*).

Proč asi zavítala právě na pozemek náboženské obce ve Studnici? Historie její introdukce je v novém tisíciletí již v oparu, a proto se snažíme skládat pouze zbylé střípky informací, aby pomohly vyzdvihnout hodnoty "zapomenuté obce", jejíž sbor s farou splynul pozoruhodně s přírodním rázem krajiny.

Dějiny příchodu lilie zlatohlavé na pozemek studnické fary jsou matné. Nejspíš byl uvedený zástupce vykopán některým z dávných farářů v oblasti z podhůří Královéhradeckého kraje a poté přesazen v blízkosti fary před dávnými "xy" lety. Byla tu touha mít něco výjimečného, ale zároveň se tu stal i významný projekt záchrany této půvabné rostlinky, jež byla vysazena pod skupinkou zeravů západních, aby se přibližně vytvořilo vhodné mikroklima pro zdánlivý vývoj vzácné rostliny. Záhadný projekt se velmi povedl, a tak si region, resp. kraj může připsat do mapky další bod výskytu lilie zlatohlavé. Kveté jich po-

hromadě cca 50, dokonce zde k podzimu nalézáme v tobolečkách semínka. Lilie zlatohlavá na onom místě našla domov, je zde pevně vrostlá. A to by si měli uvědomit všichni, kteří zanedlouho budou prosit slovy písně č. 42 – k tobě hlas prosby z církve naší vane: *dědictví otců zachovej nám, Pane*. Navrátit se a ochraňovat kořeny naší víry stejně jako vzácné květy, kterým hodláme brzy vytvořit vhodné podmínky: odstranit zvýšený nálet bezu černého a udělat mírný průklest zeravů pro udržení vhodných světelných podmínek. A tak se nabízí paralela – se stejnou rozhodností je dobré učinit razantní zásah nejen ve Studnici. Vytrhejme kořeny nesváru a zloby a nechejme se osvětit světlem evangelia pokoje a lásky, ať nás provane ovlažující Duch se svými dary.

Jistě panují četné názory, že není třeba dělat nic, ale to by ty vzácné květy zahynuly. A podobně, kdybychom nic nedělali a o nic se nesnažili, mohla by úplně uvadnout i naše církev.

Nevylučuji, že pohled na rozkvetlou lilii zlatohlavou se může stát pro místní studnickou obec a farnost turistickou atrakcí. Ale z uvedeného vyplývá, že jde o víc, aby každý z našich sborů byl přitažlivý pro všechny poutníky hledající, aby i oni u nás vrostli, kvetli a zráli. A pak i mediální informační přenos o nás bude příznivý, optimistický a bude dokladovat, že s dědictvím našich otců dokážeme věrně hospodařit.

Václav Kovalčík

Lilie zlatohlavá v náboženské obci ve Studnici u Náchoda

Osobní lékař Václava IV.

Mistr svobodných umění, doktor práv a lékařství, "muž neobyčejně vzdělaný a humanisticky laděného smýšlení", osobní lékař českých králů se narodil v německé rodině v Uničově na Moravě. Dlouhá léta studoval na pražské universitě, ale také v italské Padově a stal se jedním z nejvýznamnějších lékařských kapacit svého věku. Už roku 1388 léčil Václava IV. a později se stal jeho osobním lékařem.

Život Albíka, který se přes všechna usilovná studia vyznačoval určitou bezstarostností (i králi Václavovi radil, že "jedině dobrý nápoj je víno..."), se měl zásadně změnit, když po skonu Zajíce z Hazmburka (1411) byl králem posazen na arcibiskupský stolec, ačkoliv neměl ani nižší kněžské svěcení. Albík se tedy nechal vysvětit, ve svém úřadu byl potvrzen i římskou kurií, ale "muž tehdy už letitý", který dával přednost svým vědeckým zájmům, se jen pramálo hodil do rozbourené doby. Už v květnu 1412 vypukly v Praze proslulé odpustkové bouře a následovalo vyhlášení klatby nad Husem a interdikt nad Prahou. Není přesně známo, jak se v této situaci arcibiskup zachoval, ale zřejmě se snažil - ovšem s pramalým úspěchem - smířit rozvaděné strany. Ještě koncem roku 1412 - jak píše František Palacký - se mu "úřad omrzl" a bez papežova souhlasu ho předal Konrádovi z Vechty. Sám se stal kancléřem university i Českého království a zastával i funkci vyšehradského probošta. Přízeň krále Václava, který ho už roku 1400 povýšil do šlechtického stavu, neztratil. Svědčí o tom i skutečnost, že ho král roku 1413 jmenoval do rozhodčí komise mezi Husem a Štěpánem z Pálče a dalšími mistry. Ti ovšem protestovali proti "slabosti a strannosti komise", a tak je král dal jako odbojníky vyhostit. Albík byl pak jmenován i titulárním biskupem v palestinské Keisareji, zdá se však, že více než církevní prebendy mu vynášelo lékařské povolání. Teprve po skonu krále Václava IV. ve víru husitských bouří odešel Albík z Čech a stal se osobním lékařem krále Zikmunda.

Z množství jeho spisů, zaobírajících se vedle lékařství i matematikou, právem, filosofií a dalšími obory, je snad nejcennější latinsky psané Pravidlo pro zachování zdraví, v němž Albík mj. propagoval léčbu dietou, čímž předběhl vývoj medicíny o několik staletí.

(red)

Ve filmu se několikrát opakuje scéna, kdy zoufalá, bezradná a provinilá Kitty tráví svůj čas v klášteře mezi sirotky. Naše srdce potěší ty způsobné a určitým způsobem i moudré tvářičky těch líbezných dítek. Všechna jsou dobře živena. Zřejmě se mezi čínskými jedináčky filmovému štábu nepodařilo najít nějaké ty vyzáblé chudinky, které by odpovídaly realitě dvacátých let. A to je dobře. Moc dobře.

Jindřiška Kubáčová

Ze života

Před výlohou s tablem maturantů Církevní varhanní školy stálo několik mladých lidí. Jeden udiveně prohlásil:

„To existuje? A dokonce u nás!“

Po chvíli zkoumání užasle dodal: „Ale oni vypadají úplně normálně!“

(czka)

PŘIPOJME SE K MEZINÁRODNÍMU DNI MODLITEB ZA MÍR

Během setkání generálního tajemníka Světové rady církví Samuela Kobii a generálního tajemníka Organizace spojených národů Kofiho Annana v roce 2004 vznikla myšlenka vyhlásit v souvislosti s Mezinárodním dnem míru (stanoveným OSN roku 2001) také Mezinárodní den modliteb za mír. Tato iniciativa je součástí Dekády za překonání násilí (2001 – 2010), v rámci níž členské církve SRC, ekumenické organizace a všichni lidé dobré vůle po celém světě ve svých společenstvích usilují o nastolení míru, spravedlnosti a smíření.

Nyní nás SRC vyzývá, abychom se 21. září nebo předcházející neděli připojili k milionům křesťanů, kteří se budou modlit za mír a pokoj ve světě.

Jak to můžeme udělat? Brožurka, kterou SRC k této příležitosti vydala, nabízí celou řadu možností, ovšem jak se zde uvádí – kreativně se meze nekladou. Někde připravují veřejná vystoupení, výstavy, divadelní představení či jiný kulturní program. Jinde v pravé poledne budou vyzvánet zvony. Děti ve školách budou k tomuto tématu psát příběhy či dopisy, kreslit obrázky. Můžete vyhlásit čas pro modlitbu a zamyšlení ve svém společenství, na pracovišti, ve škole či doma. Můžete se připojit k celosvětové 24hodinové modlitební vigílii za mír (www.idpvigil.com). Můžete uspořádat ekumenické setkání, vyhlásit sbírku na podporu některého mírového projektu atd. atd. Pokud se rozhodnete k této iniciativě

se připojit, dejte to, prosím, předem vědět odboru pro vnější vztahy ÚÚR (vnejsi.vztahy@ccsh.cz; 220398114), protože jedním z cílů akce je právě souměřitost se všemi ostatními, to, abychom o sobě navzájem věděli. Na výše uvedeném kontaktu je také k dispozici zmíněná brožurka SRC v angličtině.

Více informací o Dekádě za překonání násilí si můžete vyhledat na www.overcomingviolence.org.

Závěrem pak, pro inspiraci a potěchu, známá modlitba Františka z Assisi:

Pane, učiň ze mne nástroj svého pokoje:

kde je nenávisť, tam ať přináším lásku, kde je křivda, ať přináším odpuštění, kde je nesvár, ať přináším jednotu,

BAREVNÝ ZÁVOJ

Krajina, ve které se děj filmu odehrává, je tak podivuhodně krásná, že se nám bude vracet ve vzpomínkách jako ve snu. Bohužel asi nikdo z nás ji nebude moci osobně navštívit. Vždyť i filmový štáb potřeboval pro vstup do jihovýchodní Číny zvláštní povolení čínských úřadů. Nic nám ovšem nebrání se jít na film podívat znovu. Asi to udělám.

Příběh, který se odehrál ve dvacátých letech minulého století, je čerpán z románu W. Somerseta a filmaři pro něj sáhli již potřetí. Svého času to byla velká příležitost pro slavnou Gretu Garbo, avšak nepochybuji o tom, že i současná představitelka Kitty, Naomi Watsonová, se vtiskne stejně nepomenutelně do povědomí diváků. Milostný příběh o nepodařeném manželství z rozumu, v němž si oba představitelé k sobě bolestně hledají cestu, nás citově zasáhne navzdory tomu, že oba hrdinové (manžela Waltera hraje Edward Norton) vyjadřují své city velice střízlivě až chladně.

Režisér John Curran nechává za něj promlouvat více silný příběh, krajinu, nádhernou hudbu Alexandra Desplata i pohnuté události, choleru a pouliční nepokoje mezi místním obyvatelstvem a britskými kolonialisty.

ZPRÁVY

Praha - Bratislava - Viedeň

Tieto miesta pripomínajú Rakúsko-Uhorsko, avšak pravda je trochu iná. Dňa 17. 6. 2007 bol znovuuvádzaný do úradu slovenský biskup ThDr. Jan Hradil, Th.D. Za Prahu bol prítomný riaditeľ úradu ústrednej rady ThDr. J. Vaníček, ktorý poslúžil kázňou, za Viedeň náš farár Jiří Vohryzka a za Bratislavu sme boli my a náš brat biskup.

Trošku nám skutočnosť, že slúžili duchovní 3 hlavných miest pripomenula Rakúsko-Uhorsko.

Na záver však už len prosba: Nech Boh žehná našu prácu.

DR Bratislava

Hledáme sborovníka

Sborovníka hledá náboženská obec v Praze 2-Nové Město, Resslova 6 - kostel knížete Václava. Žádáme spolehlivosť, ochotu ke službám i v neděli a o svátcích. Kandidát by měl být věřící křesťan a zúčastňovat se bohoslužeb. K dispozici bude mít služební byt. Bližší informace na

tel.: 224 911 069, mobil: 602 694 059.

(rst)

Přišel, pobyl, potěšil...

Naše bohoslužba v neděli 10. června byla v mnohém jiná, než tomu bývá obvykle. Především chyběly naše "celebrity". Br. farář Stanislav Jurek, předseda rady starších Miloš Feller a několik těch, kterým se daří jít cestou Ježíše Krista rychlejším krokem než nám přítomným.

Božím slovem nám posloužil br. Josef Špak, který br. Jurka zastupoval. A

V sobotu 19. května odpoledne jsme si v naší malé náboženské obci připomněli čtyřicet roků od dokončení Husovy kaple ve Žďáru nad Sázavou. Velikou obětavostí tehdejšího předsedy rady starších br. Tomáše Peňáze, který daroval pozemek a prováděl všechny zednické práce, byl postaven v r. 1961 farní domek a Husova kaple v r. 1967. Br. farář Bohuňovský vytrvale sháněl materiál, brigádníky a sám tvrdě pracoval. Jim i všem ostatním členům náboženské obce děkujeme za práci a touhu po vlastním bohoslužebném místě, aby zde mohlo být zvěstováno Boží slovo, vysluhováno svátosti, společně oslavován nebeský Otec a náš Pán Ježíš Kristus. Jemu buď sláva, čest a vděčnost. Biblické texty za stolem Páně nás vedou: „Věř v Pána Ježíše Krista a budeš spasen ty i dům tvůj“ Sk 16,31. „Blažoslavení, kteříž slyší slovo Boží a ostřihají jeho“ L 11,28. Ke službě nás směřuje i reliéf na stole Páně: „Jedni druhých břemena nese.“ Rádi jsme mezi sebou přivítali br. biskupa Petra Šanderu, který sloužil bohoslužby, přítomní byli i duchovní z okolních náboženských obcí. Kež náš Pán nás v této malé náboženské obci vede a posiluje Duchem svatým.

(rst)

"jako z udělání" před začátkem bohoslužby, cestou na vzpomínkové shromáždění do Lidic, přišel br. patriarcha Tomáš Butta. Oba patriarchové, ten současný i emeritní, byli překvapeni, že se v našem sboru potkávají. Povšiml jsem si, že při značné fyzické odlišnosti mají jedno společné. Vyzařují klid a prostotu. Bratra Tomáše jsem viděl zblízka poprvé. Navzdory své funkci a vzdělání působí na první pohled jako člověk, jak se světsky říká, který ze sebe nic nedělá. A

tak se na br. Šalovi, který mu poděkoval za sbor, vůbec neprojevil nervozita. Nikdo se nehrbil a naše děti byly hodné "jak ve svátek". Br. Tomáš přečetl na prosbu br. Špaka to podstatné ze svého pastýřského listu a dostal od našich sester květiny. Byli jsme potěšeni, že mezi nás přišel, modlil se, zpíval a šel k večeru Páně právě tak jako my. Mohli jsme mu říci, že se za svou církev i za svého patriarchu stále modlíme.

Zdeněk Kolářský, Kladno

VÝCHOVA A JEJ ÚSKALIA

V období dospievania prichádzajú prvé vážnejšie problémy vo vzťahu rodič – dieťa. Prichádza tiež nebezpečie, že naša dieťa narazí na rôzne sektárske skupiny. Vo vzťahu je rozhodujúca trpezlivosť rodiča a jeho vypočutie dieťaťa. Aká príznačná je kniha s názvom Poslušnej naslouchám od prof. Jara Krivohlavého. Rodič prestal počúvať dieťa a to ide

svojou cestou plnou nástrah... Je rozhodujúce, či dokáže rodič vybudovať pevný charakter u dieťaťa a či, a to je hlavné, je mu tiež vzorom. Pri výchove "mládežníka" je potrebná láska, dôvera a trpezlivosť. V týchto časoch je to ešte horšie, lebo naša doba je charakteristická nikto nedôveruje nikomu. Dôvera sa buduje krok za krokom a vie sa

rychlo zničiť, čo sa dlho budovalo. Dalo by sa to pripodobniť k stavaniu domčeka z karát.

Úlohou rodičov je vychádzať v ústrety deťom a čakať ako otec na "márnoratného syna". Deti sa dnes nedokážu zdieľať so svojimi pocitmi, postojmi, pretože majú obavy z reakcie rodičov. Myslia si, že ich rodičia nepochopia a potom ich budú zbytočne sledovať a podozrievať. Dieťa musí mať istotu, že mu rodičia rozumejú, a potom sa na ich obráti zo starosťami, ktoré má.

Rodičia sa dopúšťajú niekoľkých chýb, ako napríklad, že neprijali svoje dieťa – také, aké je, prenechali deťom vedúcu úlohu, zlé vzťahy v rodine, nemajú žiadne ciele (životu, výchovy) a nekomunikujú s deťmi.

Ako kresťania vieme, že vždy je možná náprava a tiež neprestáva platiť biblické odpustajú, aby ti bolo odpustené. To je príkaz aj pre rodičov, ktorí to v súčasnosti vôbec nemajú ľahké. Je však dôležité vedieť, že v Bohu máme príhovorca a radcu, ktorý nás prevedie všetkými úskaliaми výchovy a nedopustí skúšku, ktorú by sme nemohli obstáť a nedokázali prejsť.

Pán Boh nám všetkým pomáha!

PaedDr. Roman Králík, Th.D.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

POSÍLÁM VÁS!

Když vysílal Pán Ježíš své následovníky do různých míst, dal jim na cestu své pokyny. Abychom se i my dozvěděli, jak si měli počínat, musíme si otevřít Bibli (ekumenický překlad) a najít text L 10,1-20. Z něj si pak vypíšeme písmenka podle tohoto klíče: první číslo znamená verš, druhé označuje slovo v tomto verši a třetí písmenko v daném slovu. Postupujte po sloupcích.

10,5,1	19,19,2	13,2,2	14,4,2
7,5,5	5,5,3	8,5,1	16,1,3
17,14,6	8,5,2	3,3,2	13,1,1
9,1,10	20,14,3	15,4,5	5,5,4
2,8,2	18,1,2	16,5,2	11,3,1
11,1,3	4,12,1	20,2,6	
12,13,2	1,7,1	8,1,1	
4,10,1	2,5,2	6,7,1	

(Řešení z minulého čísla: Hnízdo napravo.)

Jana Krajčírřiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčírřiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,

mail: cesky.zapas@cesh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz

KALENDARIUM – ČERVENEC

16. 7. 1572 - Zemřel v Olomouci Vilém Prusinovský (* 1534) - moravský šlechtic, biskup olomoucký, představitel protireformace 16. století. Pocházel ze starého moravského rytířského rodu. Jako mladíka ho rodiče poslali na studia do Vídně, kde vstoupil do tehdy nové jezuitské školy. To do velké míry předurčilo jeho další osudy. V letech 1554-58 se stal posluchačem práv na slavné universitě padovské. Sváděl tu jako příslušník "českého národa" ostré boje s "národem německým", podmíněné náboženskou konfesí. Na rozdíl od dob Dekretu kutnohorského to byl nyní naopak Prusinovský a další příslušníci "českého národa", kteří vystupovali jako ortodoxní římskí katolíci. Po studiu v Padově se odebral Prusinovský do Říma, kde upevnil své styky s jezuitou a dal se nakonec i vysvětit. Protože rodinné prostředky už docházely, byl na přímluvu císaře Ferdinanda I. jmenován proboštem kroměřížským a kanovníkem olomouckým (1560). Po smrti biskupa Marka Khuena byl v roce 1565 zvolen jeho nástupcem. Jako horlivý stoupenec protireformace vystupoval proti moravským utrakvistům - vymohl dokonce od císaře Maxmiliána II., že mu budou kněží pod obojí podřízeni. Prováděl ve své diecézi vizitace a kde to bylo možné, vyměňoval kněze pod obojí za římskokatolické. Zasloužil se také o založení jezuitské koleje v Olomouci (základu pozdější olomoucké university) a usiloval i o zřízení koleje v Brně. Jako reprezentanta vypjatého katolicismu ho císař Maxmilián vyslal k diplomatickým jednáním do Polska (1569). Tady však biskup Vilém Prusinovský neuspěl a nákladné poselstvo navíc značně zatížilo biskupskou pokladnu. Šetrný a schopný hospodář však přesto dokázal biskupské statky rozšířit, ale krátce nato onemocněl a v necelých 38 letech zemřel.

18. 7. 1552 - Narodil se ve Vídni Rudolf II. (+ 20. 1. 1612 v Praze) - český a uherský král a římskoněmecký císař z dynastie Habsburků, který více než vladárským umem a schopnostmi udivoval svojí nákladnou sběratelskou vášní, mecenášskou podporou alchymistů, šarlatánů, na druhé straně však i skutečných umělců a badatelů. Panovník, jehož nevypočitatelné reakce, lhostejnost k etiketě, dvorským i státnickým povinnostem udivovaly současníky. Osobnost, která je stálým otazníkem pro hodnocení historiků. Přesunem císařského dvora do Čech a s ním i papežského nuncia začal postupný nástup rekatolizace v zemi (1584, 1602 se obnovuje mandát proti českým bratřím). Tlak Římskokatolické církve byl omezen až vypuknutím války s Turky v srpnu 1593.

18. 7. 1657 - Leopold I. byl zvolen římskoněmeckým císařem.

20. 7. 1497 - Vydáno bylo rozhodnutí o vydávání zběhlých poddaných (doplněna podobná ustanovení z let 1479, 1485, 1487). Bylo rozhodnuto, že poddaní zběhlí po roce 1466 a bezzemci zběhlí po roce 1479, mají být vydáni na požádání svého dědičného pána. Toto ustanovení bylo vloženo do Vladislavského zemského zřízení a stalo se po 11. březnu 1500 zákonem. Současně se král zřekl práva odúmrti na svobodných statcích. Na jednání českého zemského sněmu v Praze byly (s královým povolením) rozděleny nejvyšší zemské úřady mezi panský a rytířský stav a zcela se vymkly jeho pravomoci.

20. 7. - 3. 8. 1547 - Proběhlo soudní líčení (řídil je králův syn, arcikníže Ferdinand) s účastníky odboje. "Obeslaných" pánů a rytířů bylo třicet dva. Někteří se zachránili útekem a zbylým šestadvaceti byly vyměřeny částečné konfiskace, pokuty a domácí vazby (nejhůře byli postíženi ochránci Jednoty bratrské).

20. 7. 1887 - Narodil se v Přibyslavi Stanislav Bechyně (+ 15. 10. 1973 v Praze) - jeden z nejvýznamnějších stavitelů, zakladatel betonového stavitelství. Ještě před 1. světovou válkou na sebe upozornil v letech 1913-17 stavbou pražského paláce Lucerna, kde použil železobetonové prostorové, tzv. patrové rámy o velkém rozpětí a sloupy z ovinutého betonu. Před 2. světovou válkou se významně podílel na výstavbě pevnostního obranného systému. V roce 1944 projektoval dálniční most u Senohrab. Spolu s architektem Bohumírem Kozákem vypracoval po válce nerealizovaný návrh k přemostění Nuselského údolí železobetonovým mostem se třemi oblouky o rozpětí 115 m. V roce 1955 vytvořil projekt mostu přes Váh v Komárně. Jeho četné publikace a učebnice tvoří dodnes základy betonového stavitelství.

21. 7. 1917 - Ve Vídni proběhla porada českých politiků (F. Staněk, F. Udržal) se skupinou slovenského politika M. Hodži, na níž se mj. jednalo o otázce začlenění Slovenska do budoucího společného státu.

22./27. 7. 1427 - Zemřel v Uhrách Zikmund Albík z Uničova (* asi 1358 v Uničově) - německý učenec a pražský arcibiskup - viz str. 3.

22. 7. 1822 - Narodil se v Hynčicích u Kravař Johann Gregor Mendel (+ 6. 1. 1884 v Brně) - zakladatel genetiky.

22. 7. 1972 - Zemřel v Praze Pavel Bořkovec (* 10. 6. 1894 v Praze) - hudební skladatel a pedagog. Psal asentimentální, věcnou, zvukově drsnější hudbu s tematikou, již přinášela doba: symfonické allegro Start (1929), cyklus písní Stadion (1931), balet Krysař (1939, na vlastní scénář podle staroněmecké legendy) a k 600. výročí založení University Karlovy komponovaná opera Paleček (1945 až 47). Později se orientoval převážně na instrumentální hudbu: Noneto a Concerto grosso (1942), 2. klavírní koncert (1950), 2. a 3. symfonie (1955, 1959), 5 smyčcových kvartet. Několik skladeb inspirovaly i meditativní verše jeho dcery spisovatelky Hany Proškové.

22. 7. 1987 - V Bruselu bylo zahájeno první kolo jednání mezi ČSSR a EHS k dohodě o obchodu s průmyslovými výrobky. Ta měla umožnit rozšíření vývozu tradičních českých výrobků (sklo, porcelán, obuv) do zemí EHS. Dohoda současně měla zavést systém pravidelných konzultací mezi oběma stranami.

(red)